

Organizacja Narodów Zjednoczonych. Pokój - Bezpieczeństwo - Współpraca

Materiał składa się z sekcji: „Organizacja Narodów Zjednoczonych. Pokój - bezpieczeństwo - współpraca”, „Geneza Organizacji Narodów Zjednoczonych”, „Karta Narodów Zjednoczonych”, „Organy główne ONZ”, „Działalność ONZ”, „Działalność ONZ”, „Podsumowanie”.

Materiał zawiera:

- 8 ilustracji (fotografii, obrazów, rysunków), 1 film, 4 ćwiczenia, w tym 2 interaktywne;
- fragment preambuły Karty Narodów Zjednoczonych wraz z ćwiczeniem do wykonania na jej podstawie;
- zdjęcie, przedstawiające dzieci w Kongo, którym pomocy udziela UNICEF;
- odwołanie do wcześniejszej wiedzy ucznia związanej ze stosunkami międzynarodowymi i organizacjami międzynarodowymi oraz cele sformułowane w języku ucznia związane z Organizacją Narodów Zjednoczonych;
- opis, który przedstawia genezę ONZ;
- film TVP na temat genezy ONZ;
- infografikę, która przedstawia etapy powstania ONZ;
- opis Karty Narodów Zjednoczonych wraz z definicją ratyfikacji;
- zdjęcie, które przedstawia wnętrze głównej siedziby ONZ w Nowym Jorku;
- opis organów ONZ;

- zdjęcie, które przedstawia wojska ONZ w Chile;
- opis działalności ONZ na rzecz utrzymania pokoju i bezpieczeństwa wraz z ćwiczeniem polegającym na wykonaniu prezentacji na temat operacji pokojowej ONZ;
- mapę świata, na której przedstawiono misje pokojowe ONZ;
- opis działalności ONZ w sferze gospodarczo-społecznej i w zakresie praw człowieka;
- opis organizacji wyspecjalizowanych ONZ;
- logotyp UNESCO i UNICEF;
- podsumowanie wiadomości na temat ONZ, przydatne linki oraz dwa ćwiczenia interaktywne.

Bibliografia:

- Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie:
https://www.unic.un.org.pl/dokumenty/karta_onz.php.

The image shows the flag of the United Nations, which is light blue with a white emblem in the center. The emblem consists of a world map surrounded by olive branches. The flag is flying on a tall, golden pole against a clear blue sky. A dark blue rectangular box is overlaid on the middle of the image, containing white text. In the bottom right corner, there is a small white box with black text.

Organizacja Narodów Zjednoczonych. Pokój - Bezpieczeństwo - Współpraca

Flaga ONZ

Źródło: Makaristos, domena publiczna.

“ Karta Narodów Zjednoczonych

PREAMBUŁA

MY, LUDY NARODÓW ZJEDNOCZONYCH, ZDECYDOWANE
uchronić przyszłe pokolenia od klęski wojny, która dwukrotnie za
naszego życia wyrządziła ludzkości niewypowiedziane cierpienia,
przywrócić wiarę w podstawowe prawa człowieka, godność i wartość
jednostki, równość praw mężczyzn i kobiet oraz narodów wielkich
i małych, stworzyć warunki, umożliwiające utrzymanie
sprawiedliwości i poszanowanie zobowiązań wynikających z umów
międzynarodowych i innych źródeł prawa międzynarodowego,
popierać postęp społeczny i poprawę warunków życia w większej
wolności,

I W TYM CELU

postępować tolerancyjnie i żyć ze sobą w pokoju jak dobrzy sąsiedzi,

zjednoczyć swe siły dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, zapewnić przez przyjęcie zasad i ustalenie metod, aby siła zbrojna używana była wyłącznie we wspólnym interesie, korzystać z organizacji międzynarodowych w celu popierania gospodarczego i społecznego postępu wszystkich narodów,

POSTANOWILIŚMY ZJEDNOCZYĆ NASZE WYSIŁKI DLA WYPEŁNIENIA TYCH ZADAŃ.

Zgodnie z tym rządy nasze, przez zgromadzonych w mieście San Francisco przedstawicieli, którzy okazali swoje pełnomocnictwa, uznane za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodziły się przyjąć niniejszą Kartę Narodów Zjednoczonych i niniejszym tworzą organizację międzynarodową pod nazwą „Organizacja Narodów Zjednoczonych”.

Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie: https://www.un.org.pl/dokumenty/karta_onz.php.

Ćwiczenie 1

Po przeczytaniu zamieszczonego tekst źródłowego wykonaj zadanie, pracując w parach.

Wymień:

- wydarzenia historyczne, które przywołali twórcy przedstawionego dokumentu;
- zasady, które stały się fundamentem Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- prawa człowieka, do których odwołali się twórcy przedstawionego dokumentu.

Wyjaśnij, co oznacza określenie preambuła.

Organizacja Narodów Zjednoczonych. Pokój - bezpieczeństwo - współpraca

UNICEF

Źródło: Julien Harneis, licencja: CC BY-SA 2.0.

Co potrafię?

- określić, kto jest uczestnikiem stosunków międzynarodowych;
- wyjaśnić, czym są organizacje międzynarodowe i jakie pełnią funkcje;
- wymienić państwa sąsiadujące z Polską.

Nauczysz się

- genezy, celów i zadań Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ);
- jaką rolę odgrywa Karta Narodów Zjednoczonych;
- jakie są najważniejsze organy ONZ;
- jakie są wyspecjalizowane organizacje (agendy) ONZ.

Geneza Organizacji Narodów Zjednoczonych

Pierwszą organizacją międzynarodową o charakterze politycznym była **Liga Narodów**, która powstała po I wojnie światowej. Jej głównym zadaniem było utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Nie spełniła jednak oczekiwań jej twórców i nie zdołała zapobiec wybuchowi II wojny światowej. Formalnie zakończyła działalność w 1946 roku.

Jeszcze w trakcie II wojny światowej rozpoczęto prace zmierzające do powołania **Organizacji Narodów Zjednoczonych**. Jej celem miało być – podobnie jak Ligi Narodów –

utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

Z Archiwum TVP

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RTsWC2X5aD3a1>

Konferencja założycielska ONZ w San Francisco

Źródło: TVP S.A, tylko do użytku edukacyjnego na zpe.gov.pl.

Archiwalny materiał TVP. Czarno-białe nagranie dotyczy konferencji założycielskiej ONZ w San Francisco, która odbyła się przed zakończeniem II wojny światowej oraz podpisania w 1945 roku Karty Narodów Zjednoczonych. Karta NZ została podpisana 26 czerwca 1945 roku w San Francisco przez reprezentantów pięćdziesięciu krajów. Polska, która nie mogła wysłać swojego przedstawiciela na to spotkanie, ponieważ była w trakcie tworzenia rządu po wojnie, podpisała dokument w późniejszym terminie, stając się pięćdziesiątym pierwszym członkiem-założycielem Organizacji Narodów Zjednoczonych. Stany Zjednoczone, kraj pełniący rolę gospodarza, przechowuje oryginalną wersję dokumentu założycielskiego ONZ w Archiwum Narodowym w Waszyngtonie. Dokładna kopia Karty Narodów Zjednoczonych udostępniona jest w nowojorskiej siedzibie ONZ.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

Powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych

Powstanie ONZ

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Karta Narodów Zjednoczonych

Karta Narodów Zjednoczonych (**Karta NZ**) to umowa międzynarodowa, która reguluje kwestie związane z działaniem organizacji. Określa cele i zasady, strukturę organizacji oraz tryb przyjmowania nowych członków. Uważana jest za konstytucję społeczności międzynarodowej. Świadczy o tym liczba państw, które ją ratyfikowały. Obecnie są to 193 kraje, a więc niemal wszystkie istniejące.

Definicja: ratyfikacja

zatwierdzenie umowy międzynarodowej przez upoważniony do tego organ władzy (w Polsce jest nim Prezydent RP); na jej podstawie umowa międzynarodowa nabiera mocy obowiązującej w danym państwie

Organizacja Narodów Zjednoczonych ma charakter uniwersalny.

W Karcie NZ wymienione zostały cele działania organizacji:

1. Utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.
2. Rozwijanie przyjaznych stosunków między narodami.
3. Rozwiązywanie problemów międzynarodowych o charakterze społecznym, gospodarczym, kulturowym, humanitarnym oraz w kwestii praw człowieka.
4. Stanowienie ośrodka współpracy do osiągnięcia wymienionych celów.

Karta zawiera także postanowienia dotyczące struktury ONZ, pokojowych środków rozstrzygania sporów oraz działań podejmowanych w wypadku naruszenia międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. **Siedziba główna** tej organizacji znajduje się **w Nowym Jorku**, a jej ważne instytucje rozlokowane są w Genewie (Szwajcaria), Wiedniu (Austria) i Nairobi (Kenia).

Organy główne ONZ

Główna siedziba ONZ w Nowym Jorku

Źródło: Marcello Casal JR/ABr, licencja: CC BY 3.0.

Jak każda organizacja rządowa **ONZ ma stałe organy**, które zostały wymienione w Karcie NZ.

Zgromadzenie Ogólne składa się z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich ONZ. Każde państwo ma w Zgromadzeniu jeden głos. Głosy są tak samo ważne, nie ma znaczenia ani wielkość państwa, ani jego pozycja na arenie międzynarodowej. Przedstawiciele państw spotykają się raz w roku (**sesja zwyczajna**) oraz na żądanie Rady Bezpieczeństwa lub większości członków (**sesja nadzwyczajna**). W czasie dorocznych sesji plenarnych przedstawiciele państw członkowskich mogą dyskutować na temat wszystkich kwestii zapisanych w Karcie NZ. Zgromadzenie wybiera niestałych członków Rady Bezpieczeństwa oraz zatwierdza **budżet ONZ**. Decyzje w ważnych sprawach podejmowane są większością dwóch trzecich głosów, w pozostałych – większością głosów.

Rada Bezpieczeństwa składa się z piętnastu członków. Pięciu członków to tzw. **stali członkowie Rady**. Są to przedstawiciele: Stanów Zjednoczonych, Federacji Rosyjskiej, Chin,

Francji i Wielkiej Brytanii (w głosowaniu przysługuje im **prawo weta**). Pozostałych dziesięciu członków (tzw. **niestali członkowie Rady**) wybiera na dwa lata Zgromadzenie Ogólne. Najważniejszą funkcją Rady jest utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa. W tym celu organ ten może nakładać sankcje na państwa, które zagrażają międzynarodowemu pokojowi i bezpieczeństwu lub dokonały agresji. Rada może też wydawać zalecenia dotyczące sposobu załatwienia sporu między państwami.

Od wielu lat trwa dyskusja na temat poszerzenia jej składu, ponieważ obecny odzwierciedla powojenny układ sił. Wśród kandydatów do stałych członków Rady Bezpieczeństwa wymienia się najczęściej Niemcy, Japonię, Indie i Brazylię.

Rada Gospodarczo-Społeczna składa się z 54 członków. Są oni wybierani przez Zgromadzenie Ogólne i reprezentują różne regiony geograficzne. Członkowie Rady są wybierani na trzy lata. Co roku ustępuje jedna trzecia składu. Najważniejszą jej funkcją jest inicjowanie i prowadzenie badań dotyczących spraw gospodarczo-społecznych oraz wydawanie zaleceń dla państw.

Rada Powiernicza została powołana do kontrolowania administracji obszarów powierniczych. Zadanie to wykonywała do 1 listopada 1994 r., kiedy ostatnie terytorium powiernicze – Republika Palau (administrowana przez Stany Zjednoczone) – uzyskało niepodległość. W związku z tym działalność Rady Powierniczej została zawieszona.

Czym były obszary powiernicze?

Po I wojnie światowej stworzono w ramach Ligi Narodów system mandatowy. Objęto nim kolonie i terytoria odebrane państwom zwyciężonym. Obszary mandatowe oddano w zarząd innym państwom (zwłaszcza Anglii i Francji). System mandatowy w ONZ zastąpiono systemem powierniczym. Tym systemem objęto dawne obszary mandatowe oraz kolonie odebrane po II wojnie światowej państwom zwyciężonym. Kraje zarządzające obszarami powierniczymi zawierały z ONZ umowy, w których określano zasady ich administrowania. Nad właściwym wykonywaniem zadań przez państwa zarządzające czuwała Rada Powiernicza.

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości jest organem sądowym. Składa się z 15 sędziów. Trybunał rozpatruje spory pomiędzy państwami oraz wydaje opinie doradcze na żądanie organów ONZ.

Sekretariat jest organem administracyjnym. Składa się z sekretarza generalnego i personelu. Sekretarz generalny jest wybierany przez Zgromadzenie Ogólne na zlecenie Rady Bezpieczeństwa. Jego kadencja trwa pięć lat. Sekretarz uczestniczy w posiedzeniach organów głównych, przygotowuje projekt budżetu ONZ oraz mianuje personel organizacji. Sekretariat zatrudnia ponad 43 tys. pracowników ze wszystkich kontynentów. Obecnie sekretarzem generalnym ONZ jest **António Manuel de Oliveira Guterres** z Portugalii.

Działalność ONZ

Utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa

Wojska ONZ w Chile

Źródło: JoAnn S. Makinano, domena publiczna.

Organizacja Narodów Zjednoczonych działa niemal we wszystkich istotnych dla społeczności międzynarodowej obszarach. Jej najważniejszym zadaniem jest utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Podstawowe funkcje w tym zakresie pełni Rada Bezpieczeństwa. W wypadku stwierdzenia zagrożenia dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa lub wobec aktu agresji może ona podjąć decyzję o zastosowaniu **sankcji**. Sankcje mogą być militarne (z użyciem siły), ekonomiczne lub dyplomatyczne.

Jednym ze środków stosowanych przez ONZ w celu zapewnienia międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa są **operacje pokojowe**. Operacje pokojowe (między innymi):

- przeciwdziałają rozszerzaniu się konfliktu;
- przyczyniają się do utrzymania porządku publicznego;
- nadzorują przeprowadzanie wyborów.

Operacje pokojowe zasadniczo różnią się od sankcji. Są ustanawiane za zgodą stron konfliktu, a żołnierze, którzy biorą w nich udział, mogą używać broni tylko w celach samoobrony. Obecnie ONZ realizuje kilkanaście operacji pokojowych.

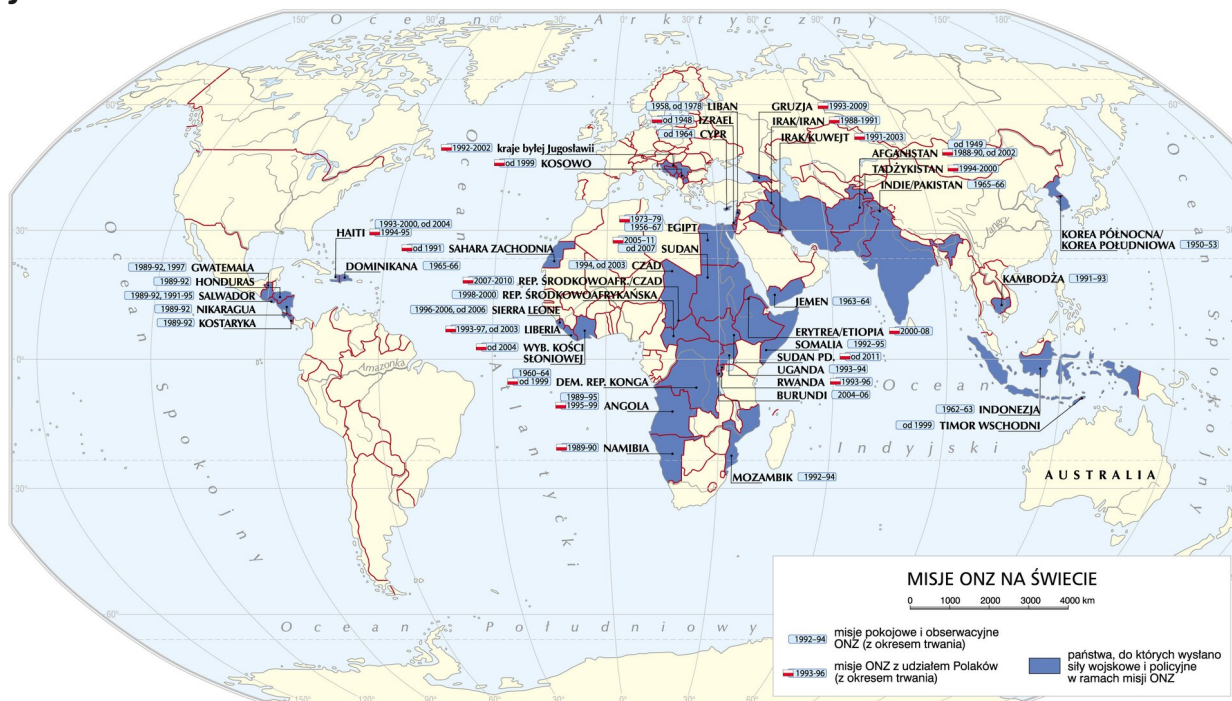
Ćwiczenie 2

Przygotuj krótką prezentację na temat operacji pokojowej ONZ, w której w ostatnich latach uczestniczyli żołnierze z Polski:

- określ czas, w którym wykonywali powierzone im zadania;
- wyjaśnij, co było celem przeprowadzonej operacji;
- przedstaw zadania, które wykonywali

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Misje ONZ na świecie

Misje ONZ na świecie

Źródło: Krystian Chariza i zespół, licencja: CC BY-SA 3.0.

Działalność ONZ

Inne obszary działalności

Pomoc dostarczana przez żołnierzy ONZ. Pomoc dostarczana przez żołnierzy ONZ

Źródło: 26th MEU(SOC) PAO (U.S. Marines), domena publiczna.

Organizacja Narodów Zjednoczonych bardzo aktywnie działa **w sferze gospodarczo-społecznej**. Głównym organem, aktywnym w tej dziedzinie, jest Rada Gospodarczo-Społeczna. Zajmuje się ona m.in.:

- zagadnieniem dysproporcji rozwojowych;
- problemami demograficznymi;
- walką z AIDS;
- rozwiązywaniem problemów z narkomanią;
- problemami transportu i komunikacji;
- kwestią dyskryminacji i równouprawnienia kobiet;
- likwidacją zacofania gospodarczego i społecznego w krajach rozwijających się.

Kolejną dziedziną, którą zajmuje się ONZ, są **prawa człowieka**. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło *Powszechną deklarację praw człowieka* 10 grudnia 1948 r. Dokument ten gwarantuje podstawowe prawa i wolności wszystkim ludziom. Deklaracja stanowi do dziś konstytucję praw człowieka, a dzień 10 grudnia corocznie obchodzimy jako Światowy Dzień Praw Człowieka. Ponadto w ramach ONZ przyjęto wiele innych dokumentów dotyczących praw człowieka, które odnoszą się do uchodźców, praw kobiet, zakazu dyskryminacji, pracowników migrujących, praw dzieci, zakazu tortur.

Organizacje wyspecjalizowane ONZ

Organizacje wyspecjalizowane wraz z ONZ tworzą tzw. **system ONZ**. Jest to sieć wielu współpracujących ze sobą organizacji, agend i programów. Należą do nich między innymi

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (ang. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO) i Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (ang. The United Nations Children's Fund, UNICEF).

UNESCO

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury

Działalność UNESCO obejmuje rozwój współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauki, kultury i sztuki oraz udzielanie państwom pomocy przy organizowaniu systemów edukacyjnych. Angażuje się też na rzecz ochrony światowego dziedzictwa kultury i przyrody. Rozwija międzynarodową współpracę naukową, walczy o wolność prasy oraz przekazu.

Logotyp UNESCO

Źródło: Mouagip, domena publiczna.

UNICEF

Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci

Podstawowym celem UNICEF-u jest niesienie pomocy dzieciom w kwestiach: wyżywienia, ochrony zdrowia, edukacji, zwalczania przemocy i różnych form ich wykorzystywania. W 1965 r. UNICEF otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla.

Logotyp UNICEF

Źródło: pixabay.com, domena publiczna.

ILO

Międzynarodowa Organizacja Pracy

Działa na rzecz ustanawiania standardów pracy w formie konwencji i zaleceń; dąży do ograniczenia pracy dzieci, wspiera ochronę praw pracowników. Dąży do polepszenia warunków pracy i życia oraz tworzenia miejsc pracy. Działa na rzecz wzmocnienia dialogu społecznego.

Logotyp ILO

Źródło: dostępny w internecie: wikimedia commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

UNHCR

Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców.

Działa na rzecz zapewnienia międzynarodowej ochrony uchodźcom; gwarantowanie praw uchodźcom oraz pomoc w zapewnieniu im azylu lub repatriacji.

logotyp UNHCR

Źródło: dostępny w internecie: wikimedia commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

IFAD

Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa.

Dąży do polepszenia sytuacji w krajach dotkniętych głodem i biedą; udziela pożyczek na warunkach preferencyjnych i darowizn na walkę z głodem.

logotyp IFAD

Źródło: wikimedia commons, domena publiczna.

UNIDO

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego.

Wspiera rozwój przemysłu krajów rozwijających się oraz w krajach w okresie transformacji; świadczy pomoc krajom najsłabiej rozwiniętym w rozwoju przemysłowym; wypracowuje nowe koncepcje rozwoju ekonomicznego.

logotyp UNIDO

Źródło: wikimedia commons, domena publiczna.

IAEA

Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (IAEA)

Działa na rzecz bezpiecznego i pokojowego wykorzystania energii jądrowej; udziela pomocy ekspertów atomowych krajom rozwijającym się; wspomaga materialnie programy badawcze realizowane przez kraje członkowskie i organizuje wymianę naukową;

Logotyp IAEA

Źródło: wikimedia commons, domena publiczna.

FAO

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa

Dążenie do polepszenia wytwarzania, wymiany i dystrybucji produktów rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa; walka z biedą i głodem przez rozwój rolnictwa, a także polepszenie poziomu wyżywienia; polepszenie warunków życia ludności wiejskiej, zapewnienie niezbędnego kredytu rolnego oraz udzielanie pomocy technicznej; tworzenie specjalnych programów na wypadek klęsk żywnościowych;

Logotyp FAO

Źródło: wikimedia commons, domena publiczna.

WHO

Światowa Organizacja Zdrowia

Działanie na rzecz zwiększenia współpracy międzynarodowej w dziedzinie ochrony zdrowia i zwalczania epidemii chorób zakaźnych, zwłaszcza HIV/AIDS, malarii i gruźlicy; uczestniczenie w rozwoju nowych technologii, ustalanie norm dotyczących składu lekarstw i jakości żywności; zapewnienie maksymalnego poziomu opieki medycznej ludności świata oraz zmniejszenie śmiertelności niemowląt, zwłaszcza w krajach ubogich; promowanie informacji z zakresu ochrony zdrowia.

Logotyp WHO

Źródło: dostępny w internecie: wikimedia commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

IMO

Międzynarodowa Organizacja Morska

Międzynarodowa Organizacja Morska, IMO jest organizacją wyspecjalizowaną systemu Narodów Zjednoczonych, zajmującą się sprawami morskimi, a w szczególności bezpieczeństwem na morzu oraz zapobieganiem zanieczyszczeniu środowiska morskiego przez statki.

Logotyp IMO

Źródło: dostępny w internecie: wikimedia commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

IMF

Międzynarodowy Fundusz Walutowy

Międzynarodowy Fundusz Walutowy wspiera międzynarodową współpracę i stabilizację kursów wymiany walut. Udziela czasowej pomocy finansowej krajom członkowskim, które doświadczają problemów ekonomicznych.

Logotyp IMF

Źródło: dostępny w internecie: wikimedia commons, licencja: CC BY-SA 4.0.

WMO

Światowa Organizacja Meteorologiczna

Światowa Organizacja Meteorologiczna dostarcza miarodajną informację naukową z zakresu warunków atmosferycznych, światowych zasobów słodkiej wody i klimatu.

Logotyp WMO

Źródło: wikimedia commons, domena publiczna.

ICAO

Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego

Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego dba, by przelot z jednego państwa do drugiego był bezpieczny i łatwy. ICAO ustanawia międzynarodowe normy i regulacje dotyczące bezpieczeństwa, sprawności i prawidłowości transportu powietrznego.

Logotyp ICAO

Źródło: wikimedia commons, domena publiczna.

Cele i przejawy działań Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego w ramach ONZ

Przykłady misji, operacji NATO:

- **IFOR (Wojskowe Siły Implementacje)** - międzynarodowe siły wojskowe pod dowództwem NATO, na podstawie mandatu ONZ w okresie od 20 grudnia 1995 roku do 20 grudnia 1996 roku. prowadziły w Bośni i Hercegowinie operację Joint Endeavour. Jej celem było wykonanie postanowień porozumienia pokojowego z Dayton.
- **KFOR (Kosowo Force)** - międzynarodowe siły pokojowe NATO, działające na terenie Kosowa w ramach operacji wsparcia pokoju Joint Guardian. Trwająca do dziś. Rozpoczęła się 11 czerwca 1999 roku na mocy mandatu ONZ.
- **NATO Training Mission – Iraq (NTM-I)** – operacja NATO, której celem było doradztwo dla kadr średniego i wyższego szczebla irackich sił bezpieczeństwa. Została ustanowiona zgodnie z Rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ w czerwcu 2004 roku po szczycie NATO w Stambule. Trwała w latach 2005–2011.
- **Operacja Unified Protector** - natowska operacja morska i lotnicza. Operację NATO przejęło 25 marca 2011, od państw koalicji ONZ, które 19 marca, rozpoczęły interwencję w Libii. Czas trwania 2011 rok.

Podsumowanie

Organizacja Narodów Zjednoczonych, mimo wielu głosów krytyki, pozostaje do dziś jedną z najważniejszych organizacji międzynarodowych. Działa niemal we wszystkich obszarach ważnych dla społeczności międzynarodowej. W najważniejszej – utrzymaniu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa – nie zawsze wykazuje się dużą skutecznością. Nie możemy jednak zapominać, że organizacje międzynarodowe mogą zrobić tyle, ile będą chciały zdziałać państwa wchodzące w ich skład. Tak samo jest w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Przydatne linki

www.unic.un.org.pl

www.un.org.pl

Ćwiczenie 3

Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia.

Przyjęcie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Wejście w życie Karty Narodów Zjednoczonych.

Powstanie Ligi Narodów.

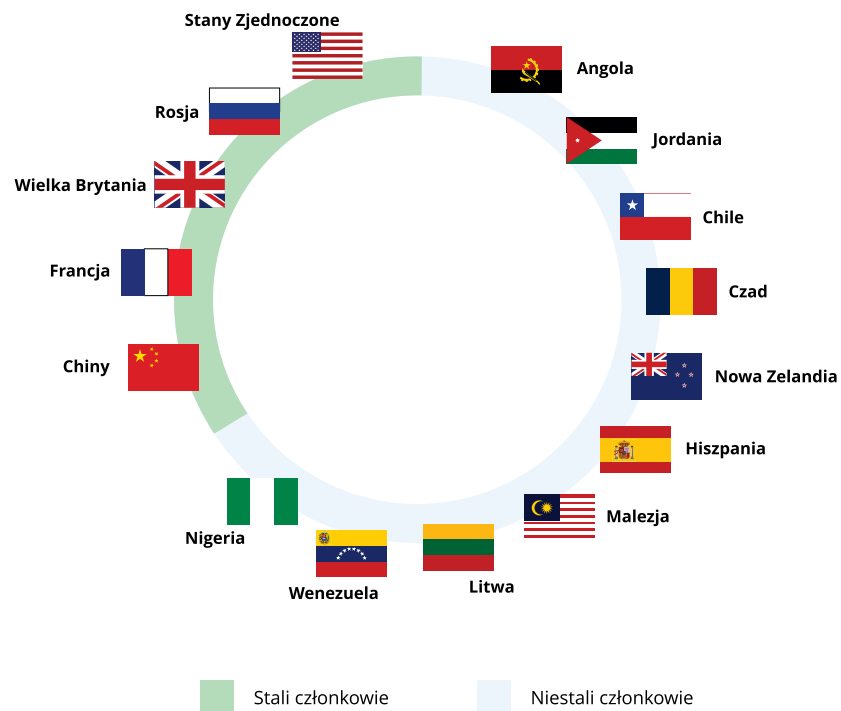
Wybuch II wojny światowej.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Zaznacz prawidłowe zakończenie zdania. Organ ONZ, którego strukturę przedstawiono na ilustracji, to...

☐ Zgromadzenie Ogólne.

☐ Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.

☐ Rada Bezpieczeństwa.

☐ Rada Gospodarczo-Społeczna.

